Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0515U000406

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-06-2015

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дубина Олександр Володимирович
2. Dubyna Oleksandr Volodymyrovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 04.00.02

Назва наукової спеціальності: Геохімія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 27-05-2015

Спеціальність за освітою: 8.04010301

Місце роботи здобувача: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: 01033, м. Київ, вул. Володимирська, 64

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.203.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М. П. Семененка

Код за ЄДРПОУ: 05417064

Місцезнаходження: пр. Академіка Палладіна, 34, м. Київ, Київська обл., 03680, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М.П. Семененка

Код за ЄДРПОУ: 05417064

Місцезнаходження: 03680, м. Київ, пр. Паладіна, 34

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 38.33

Тема дисертації:

1. Геохімія лужних порід Українського щита

2. Geochemistry alkaline rocks from the Ukrainian shield

Реферат/анотація:

1. В лужних і сублужних породах габро-сієнітових комплексів чітко проявлений залізистий тренд еволюції, що проявляється у зростання залізистості та лужності порід і фемічних мінералів від ранніх до пізніх диференціатів. Паралельно з цим кінцеві сієнітові диференціати збагачуються (до утворення рудних концентрацій) несумісних елементів (REE, Y, Nb, Ta, Zr, Hf) та пониження вмісту Sr і Ba, поглиблення негативних Eu-аномалій. Такі особливості еволюції габро-сієнітових масивів найкраще узгоджуються із механізмом кристалізаційної диференціації з інтенсивним польовошпатовим фракціонуванням. В породах лужно-ультраосновних комплексів, на відміну від габро-сієнітових, відсутній або слабо проявлений залізистий тренд еволюції. Більш складним є розподіл некогерентних елементів, а рідкісні елементи концентруються переважно в карбонатитах і апофенітових альбітитах. В усіх типів порід слабо проявлені або відсутні негативні Eu-аномалії в спектрах REE. Розподіл рідкісних елементів в лужних силікатних породах і

карбонатитах лужно-ультраосновних комплексів найзадовільніше пояснюється петрогентичним механізмом ліквації розплавів на карбонатитову і силікатну (ійоліт-мельтейгіти, фоноліти) складові. В різновікових лужних гранітоїдах УЩ високозалізистий склад фемічних мінералів і розподіл некогерентних (збагачені Zr, Nb, REE, Y та збіднені - Sr і Ba) подібні до такого в сієнітових диференціатах габро-сієнітових комплексів. Для лужних гранітів які утворюються на кінцевих етапах еволюції анортозит-рапаківігранітних плутонів характерні глибокі негативні Eu-аномалії (0,06) і подібні до таких у рідкіснометалевих сієнітах. Для грорудитів Приазов'я відсутність таких глибоких аномалії (0,77-0,46), що пояснюється меншим ступенем їх диференційованості. Збагаченість як когерентними, так і некогерентними елементами указує на їх генетичний зв'язок із сублужними базальтоїдними розплавами цього регіону. Відмінні механізми кристалізації та відмінні за складом первинні розплави спричиняють відмінну рудну мінералізацію. У габро-сієнітових комплексах промислова мінералізація рідкісних металів формується виключно в кінцевих та залишкових сієнітових диференціатах, а з ранніми габроїдами і піроксенітами пов'язані підвищені вмісти апатиту та ільменіту. В той же час в лужно-ультраосновних комплексах рудна мінералізація зосереджена переважно в карбонатитах, де утворюються апатит-рідкіснометалева мінералізація.

2. In alkaline and subalkaline massifs of gabbro-syenitic complexes denote clearly the enrichment in iron (Fenner's) trend. It manifests by growing iron content and alkalinity in rocks and femic minerals from early to late rocks. The latest (residual) syenites are enriched (to ore concentrations) in incompatible elements (REE, Y, Nb, Ta, Zr, Hf) but are depleted in Sr and Ba. Theses rocks have deep negative Eu-anomalies. Such features of evolution of gabbro-syenitic complexes are confirmed by mechanism of crystallization differentiation with strong feldspar fractionation. In alkaline-ultramafic complexes, unlike to gabbro-syenitic ones, this trend is absent or slightly expressed. In these complexes incoherent and rare element distribution is more complicated. They concentrate mainly in carbonatites or apofenitic albitites. The negative Eu-anomalies in REE pattens is slightly manifested or absent for all types of these rocks. The distribution of trace elements in alkali silicate rocks and carbonatites from alkaline-ultramafic complexes is explained more satisfactory by liquation of primary melts into silicate (nephelinite, phonolite) and carbonatite components. Strongly enriched in Fe femic minerals and distribution of the incoherent (high Zr, Nb, REE, Y and low Sr and Ba) elements in differently aged alkaline granitoids of USh are similar to those of syenites from gabbro-syenitic complexes. Alkaline granites with deep negative Eu-anomalies (0,06) were formed at the latest stages of anorthosite rapakivigranite pluton evolution. They are geochemicaly similar to the rare-metal syenites. The grorudites of Azov region the Eu-anomalies are not so deep (0,46-0,77) that because of lower degree of differentiation. High concentration of both compatible and incompatible elements in grorudites indicates that these rocks are genetically related to subalkaline basaltic melts of this region. Different ways of crystallization and composition of primary melts are caused various ore mineralization. In gabbro-syenitic complexes rich rare-metal mineralization is formed only in the latest and residual syenitic rocks while high content of apatite and ilmenite are connected with early gabbroids and pyroxenites. At the same time the alkaline ultramafic complex rare-metal mineralization (together with apatites) is concentrated mainly in carbonatites.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кривдік Степан Григорович
2. Kryvdik Stepan Grigorovich

Кваліфікація: д.геол.н., 04.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Наумко Ігор Михайлович
2. Наумко Ігор Михайлович

Кваліфікація: д.геол.н., 04.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Галецький Леонід Станіславович

2. Галецький Леонід Станіславович

Кваліфікація: д.геол.н., 04.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Костенко Микола Михайлович

2. Костенко Микола Михайлович

Кваліфікація: д.геол.н., 04.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Пономаренко Олександр Миколайович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Пономаренко Олександр Миколайович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.